

MEDIA IN HET GODSDIENSTONDERWIJS. Een onderzoek naar de betekenis van de informatietechnologie voor het godsdienstonderwijs op scholen voor voortgezet onderwijs; door Cok Bakker. Boekencentrum, Zoetermeer, 1994. 319 blz., f 47,50. ISBN 90-239-0302-1 (dissertatie RU).

In het midden van de tachtiger jaren zijn bijna alle scholen voor voortgezet onderwijs in het bezit gekomen van computerapparatuur. Naast gebruik in het administratieve proces en het nieuwe vak informatiekunde, werd het tevens mogelijk de computer te gebruiken voor reeds bestaande vakken, waaronder het godsdienstonderwijs. In deze dissertatie wordt verslag gedaan van een godsdienstdidactisch onderzoek, op welke wijze en onder welke voorwaarden de informatietechnologie betekenis zou kunnen hebben voor het godsdienstonderwijs in het vo. De probleemstelling van het onderzoek was: 1) wat is de betekenis van de computer als onderwijsmedium voor het godsdienstonderwijs en 2) welke toepassingen van de computer zijn mogelijk, realiseerbaar en wenselijk in het kader van het godsdienstonderwijs? Het onderzoek (bestaande uit een schriftelijke enquête en een aantal diepte-interviews) werd uitgevoerd onder 223 sectievoorzitters vwo/havo; de netto-respons bedroeg 66.8%.

De beschrijving van de hedendaagse praktijk van computerondersteunend godsdienstonderwijs voert tot de conclusie dat het hier gaat om een fenomeen in statu nascendi. Het keuzegedrag van de docent ten aanzien van het gebruik van de computer wordt door de onderzoeker als enigszins opportunistisch gekwalificeerd. In grote lijnen stelt hij vast, dat men het gebruik van de computer niet per se noodzakelijk acht. Het medium video blijkt in het godsdienstonderwijs een bijzondere plaats in te nemen: het is het meest beschikbare en frequent gebruikt medium.

De slotsom luidt - gegeven de belangrijk geachte bijdrage van de video aan het godsdienstonderwijs, gegeven de belangrijk geachte bijdrage van de computer en de informatietechnologie in het onderwijs en gegeven de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de nieuwe interactieve media (waarin video en computer min of meer zijn geïntegreerd tot één nieuw medium) - dat de aandacht primair zou moeten uitgaan naar het toepassen van nieuwe mediatechnieken in het godsdienstonderwijs. Met andere woorden: de geïntegreerde media (waaronder bijvoorbeeld de interactieve CD) bieden zinnigere mogelijkheden voor gebruik in het godsdienstonderwijs dan het gebruik van de computers die momenteel voor computerondersteuning bij de bestaande vakken beschikbaar zijn.